Nro 94

# GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 24 LISTOPADA R. 1797. W PIĄTEK.

*Z Berlina 18 Listop:* (*z Gaz: Berlin:*)

Onegday d. 16 t. m. w południe odebraliśmy tu smutną z *Potsdamu* wiadomość, o śmierci tegoż dnia z rana zaszłey po długiey chorobie Nayłaskawszego naszego Krola N. *Fryderyka Wilhelma II.* — Urodził się d 25 Września 1744, żył więc 53 lat i dni 52. Wstąpił na tron 17 Sierpnia 1786, panował więc lat 11 i miesięcy 3. Dzieie ludzkie w powszechności i w szczegulności kraiow Pruskich, przeciąg ten czasu iako arcy-ważny uważać będą, oddaiąc ś. p. zeszłemu Krolowi zasłużoną sprawiedliwość, i nazywaiąc go Xiążęciem, ktory potęgę swą i znaczenie swych ludow szczęśliwie pomnożył. Na początku zaraz panowania iego, woyska Pruskie spokoyność w połączonych Niderlandach przywrociły. Przez swoie potym wdanie się, przywrocił pokoy w południowey Europie. W woynach zaszłych poźniey t. k. ż. w zdarzeniach woiennych, ktorym będąc iescze następcą tronu był przytomny, okazał osobiste męztwo, będące dziedzictwem całey Krolewskiey Familii. Jemu przynależy piękna chwała, że w ostatniey woynie pierwszy między wszystkiemi Wielkiemi Xiążętami usłuchał głosu ludzkości i przez traktat w *Bazylei* zawarty, ukończył woynę, w ktorey woyska iego bitwy wygrywały, żadney nie przegrawszy. Kraie swoie pomnożył nayprzod przez *Anspach* i *Bayreuth*; potym przez południowe i nowowschodnio Prussy, ktorych mieszkańcy iuż teraz szczęśliwemi się czuią pod berłem Pruskim. Rękodzieła i rzemiosła utrzymywały się w czasie Jego rządu w kwitnącym stanie. Jle wspierał piękne kunszta, poźni potomkowie w niektorych monumentach uznawać będą. Umieiętności także winne mu są łaskawą opiekę i Imie iego długo ieszcze chwalebnym będzie zaprzyłożenie się, do wydoskonalenia ięzyka narodowego Niemieckiego. Opis życia iego zawiera wiele pięknych czynow i dobrodzieystw, pochodzących z przywiązanego do ludzkości serca, i w tey mierze ieden iest tylko głos między iego ludem: „ że zawsze chciał szczęścia iego. „

Pociechę w utracie i mocną nadzieie nowego szczęścia, czyni nam rozpoczęcie się panowania naszego nayłaskawszego Krola i Pana N. *Fryderyka Wilhelma III.*, ktory przez swą czynność, odwagę rycerską, duch porządku, przywiązanie do ludzi tak sprawiedliwe i wielkie czyni nadzieie i zapewne ie sprawdzi. *Niech żyie Fryderyk Wilhelm III.* Niech z Małżonką swoią panuiącą nam teraz Krolową, będzie długo przykładem szczęśliwego małżeństwa, miłości i cnoty na tronie. Wysoki ich przykład, niech rownież skutkuie w pałacach i chatach, i niech naucza, że cnota i miłość, zasady szczęscia ludzkiego, na tronach także znayduią się.

Owdowiała Krolowa znayduie swą pociechę w szczęściu swego pierworodnego i innych dzieci, ktorych była i iest tak dobrą matką, że nawet bez swey wysokiey dostoyności, z tego iuż względu na podziwienie zasługuie.

Niech zawsze świetnieie Dom Krolewfki, i niech zawsze będzie szczęśliwym przez przywiązanie ludow, żyiących pod iego berłem szczęśliwie.

---

Gdy panuiący teraz Monarcha onegday zrana dowiedział się, że godzina śmierci N. Oyca iego zbliża się, porobiwszy niektore urządzenia, udał się zaraz do *Potsdamu*, lecz w drodze ieszcze odebrał smutną wiadomość, że iuż za pożno było ażeby mogł błogosławieństwo iego odebrać. Za nim po południu poiechała tam panuiąca teraz Krolowa z swemi obydwoma synami, ktorym smutną tę wiadomość doniosł G. L. *Bischoffswerder*

Jak tylko Gubernium tuteysze i Minifterium ftanu odebrało o śmierci Krola doniesienie, zamknięto zaraz bramy, zgromadzono wszyftkie regimenta tuteyszego garnizonu, dla złożenia przysięgi panuiącemu teraz Monarsze, co między 4tą i 5tą po południu na rożnych mieyscach publicznych ufkutecznionym zoftało, po czym kommenderuiący sztabowy officer każdego regimentu, zawołał: „ Niech żyie nasz Krol *Fryderyk Wilhelm III.* „ co nietylko od woyfkowych, ale i licznie zgromadzonych wszelkiego ftanu osob powtorzonym 3krotnie było.

Wczoray o 7 po południu powrocił tu z *Potsdamu* Krol JMść wraz z Krolową i w dawnym swoim pałacu ftanęli.

Zeszłey nocy ciało ś. p. Krola sprowadzono tu z *Potsdamu* i w kościele katedralnym, bez okazałości złożono.

*Z Wiednia 15 Liftopada.*

Mieszkaiący tu od lat 16tu Sprawuiący interessa Rzplitey Raguzańfkiey Hrabia *d' Ayala* odebrał lifty kredencyonalne iako Minifter teyże Rzpltey i w tym charakterze d. 8 t. m. miał audiencyą u Cesarza.

Korpus *Kondeusza*, ktory wszedł w służbę Rossyifką, gdy z Szwabii wymarszerował, fkładał się z 4,655 ludzi, podzielonych na 4 kolumny. Pierwsza ma 1,187 ludzi i fkłada się z legionu *Damas*, huzarow *Bachi* i *Carneville* i 1go batalionu piechoty regimentu *Hohenlohe.* W drugiey kolumnie są regimenta piechoty *Damas*, *Montesson*, *Bardoneche* i *Lafcario*, tudzież huzary brygad *Damas* i *Noinville*, regiment iazdy *Dauphin* i gwardya kawalerfka, w ogule 990 głow. Przy trzeciey kolumnie znayduie się 1,487 głow to ieft 1 regiment szlacheckich ftrzelcow pieszych i 2 regimenta szlacheckiey iazdy. W czwartey kolumnie była głowna kwatera Xiążęcia *d' Enghien* naywyższego wodza korpusu tego, wraz z kompaniami artylleryi Francuzkiey i Szwaycarfkiey w liczbie 991 osob.

Hrabia *Kobenzl* d. 10 t. m. a nazaiutrz potym Hrabia *Metternich* wyiechali z *Wiednia* do *Raftadt* na Kongres pokoiu Rzeszy Niemieckiey z Rzpltą Francuzką, i tam d. 17 właśnie w miesiąc po podpisaniu oftatecznego pokoiu w *Campo Formido*, ratyfikacya iego naftąpi.

Przed tygodniem przybyło tu wielu znacznych Francuzkich emigrantow, iako to Xiąże *de Bourbon*, Xiąże *d' Enghien*, Hrabia *Damas* i inni. Hrabia *Rassumowfki* Poseł Rossyifki dawał dla nich wspaniałą ucztę i Cesarzowi ich prezentował.

Arcy Bifkup Salzburfki wydał ieszcze w zeszłym miesiącu rozrządzenie zakazuiąc przeiazdu przez swoie kraie emigrantom Francuzkim a tym bardziey ieszcze bawienia się w nim.

*Z Brünn 15 Liftopada.*

Przed 5 dniami przechodził przez okolice nasze pierwszy oddział korpusu *Kondeusza*, dzień ieden odpocząwszy, d. 12

t. m. w dalszą podroż udał się. Przez miasto nasze z muzyką i rozwiniętemi chorągwiami marszerował. Tegoż dnia przechodziła druga, a d. 13 trzecia kolumna. Sprawowanie się ich wszędzie było przyzwoite, gdyż naywiększa karność woyskowa iest między niemi zachowywana.

W małey wiosce nie daleko *Bergen* w Norwegii umarł w zeszłym miesiącu Jozef *Surrington* w 160 roku życia. Aż do godziny śmierci nie utracił przytomności umysłu. Dniem wprzody podzielił sam swoy maiątek między familią. Miał kilka żon, zostawił młodą wdowę i wiele dzieci, naystarszy syn iego ma 103 lat, a naymłodszy 9 lat.

*Z Londynu 5. Listopada.*

D. 2. t. m. o godzinie 3. po południu, Krol udał się z zwykłą uroczystością do Izby wyższey i zagaił z tronu Parlament mową następuiącą.

Milordowie i Mości Panowie!

Ubolewam mocno, iż szczere usiłowania moie, od ostatniey limity Parlamentu łożone w celu przywrocenia poddanym moim pokoiu na pewnych i chwałe przynoszących warunkach, zostały na nieszczęście, bezskutecznemi.

Deklaracya ktorą kazałem ogłosić, i inne papiery ktore wam przełożyć zaleciłem, przekonaią WWPanow i świat cały dostatecznie, iż z moiey strony każdy potrzebny krok dla przyśpieszenia pokoiu był uczyniony, i że długa zwłoka i zerwanie w końcu negocyacyi przypisane iedynie być powinny, pretensyom nie mogącym bydź przyiętym i dumie nieograniczoney tych, z ktoremi iesteśmy w woynie, a nadewszystko w korzenioney w nich nienawiści, przeciw krolestwom naszym.

Zaufany w opiece opatrzności, spuszczam się zupełnie na energią i roztropność rad WPanow, na gorliwość, szlachetny sposob myślenia i męztwo wielkiego i wolnego ludu, przekonanego, iż woiuie o naydroższy sobie interes i pragnącego okazać się godnym dobra tego o ktorego utrzymanie walczy.

Gdy przez widoczną konieczność przymuszeni iesteśmy, trwać tak długo, w obronie tego wszystkiego, co dla nas iest naydroższym, poki nieprzyiaciel sprawiedliwszych i bardziej do pokoiu dążących, nie okaże zamiarow, to zaspokoieni bydź możemy przez przekonanie, że posiadamy sposoby i źrzodła odpowiadaiące zupełnie przedmiotom, o ktore idzie.

W ciągu trwaiącey woyny i pod nieuchronnym ciężarem licznych podatkow, dochody nasze ciągle były dostateczne, przemysł narodowy rozszerzony, a handel rozprzestrzeniony został.

Sposob myślenia ludu mego dał się widzieć w nayckazalszym świetle. Wszystkie woyska moie, ziednały sobie nowe prawo i szacunek u swey oyczyzny, a częste zwycięstwa siły moiey morskiey nad wszystkiemi nieprzyiaciołami naszemi, uwieńczone niedawno zostały zwycięztwem wielkim i decyduiącym, ktorym opatrzność nadgrodziła trudy flotty moiey, pod kommendą Admirała Lorda *Duncan*.

Zadne zdarzenie nie mogło mieć ważnieyszych skutkow, i nie mogło przydać nic świetnieyszego do męztwa dzieł bohatyrskich, ktore w ciągu teraźnieyszey woyny podniosły chwałe morską kraiu, do niedopiętey ieszcze wysokości.

Mci Panowie Izby niższey! Kazałem aby WPP. etaty na rok następuiący były przełożone. Położenie teraźnieysze woyny połączone z skutkami szczęśliwemi ostatniego zwycięztwa, sprawi (iak się spodziewam) nieiakie zmnieyszenie w wyda-

tkach. W rozważaniu tego, iakby fundusz na konieczne ieszcze wydatki, był w sposobie iak naydogodnieyszym wynaleziony, pamiętać będziecie, iż ftan teraźnieyszy wfkazuie WPP, wszelkie powody, ktore ożywić ich powinny do iak nayfkutecznieyszych i naymocnieyszych usiłowań. Prawdziwą wartość momentalnych i czasowych ofiar, iakich potrzebe uznacie, oszacować można naylepiey, porownaiąc ie z wielkiey wagi koniecznością utrzymania publicznego naszego kredytu i przekonania nieprzyiaciela, *że pragnąc ciągle i szczerze zawrzeć pokoy na pewnych i chwalebnych warunkach, mamy sposoby i stałą determinacyą popierania woyny tak długo, iak tego utrzymanie bezpieczeńftwa, honoru i niepodległości Kroleftw naszych wymagać będą.*

Milordowie i Mości Panowie! Doświadczywszy patryotyczney WPanow wierności i przywiązania do mnie, oraz czułey ich baczności na dobro poddanych moich, polecam WWPP. tylko ciągłe w tym poftępowaniu i w tychże prawidłach zachowanie się.

Zdarzenia codzienne, powinny WPP. coraz bardziey przekonywać o korzyściach wypływaiących dla nas z praw naszych obywatelfkich i religii, ktore nas zawsze między wszyftkiemi narodami Europy dyftyngwowały. Korzyści te zapewnione tylko być mogą, przez należne uszanowanie i posłuszeńftwo prawom; przez niezwłoczne przytłumienie wszelkiego usiłowania do zaburzenia spokoyności wewnętrzney i przez utrzymanie szczęśliwey konftytucyi, ktorąśmy od przodkow naszych odziedziczyli i na ktorey bezpieczeńftwo i szczęście każdey klassy poddanych moich iftotnie polegaią.

———

W Izbie wyższey Hrabia *Glasgow* wniosł proiekt do adressu podziękowania Krolowi. Lord *Gwyder* popierał go. Obydway byli tego zdania, że zawrzeć pokoy podług woli Francyi, byłoby się poddać na iey dyfkrecyą.

Hrabia *Fitzwilliam* okazał nieukontentowanie, iż negocyowano nawet z nieprzyiacielem, ktorego poftępowanie z mocarftwami, z ktoremi pokoy i przymierza pozawierał, widocznie nienawiść iego ku W. Brytanii okazuie. Porownywaiąc ftan nasz fkarbowy z Francuzkim, fkarb nasz nierownie ieft obfitszy. Syftema teraźnieysze Francyi ieft hydrą zniszczenia, ktoraby nas niezawodnie pożarła, ieżeli ią nie pokonamy.

Lord *Grenville* uczynił uwagę, że mogących naftąpić z negocyacyi z rządem Francuzkim nieprzyzwoitości, przez roftropne poftępowanie można uniknąć.

Margrabia *Lansdowne* rzekł: Deklaracya Krolewfka zgadza się z prawdą, wspominaiąc o nieprzyiaźni Francyi ku Anglii, lecz wyrażone w niey źrzodła potęgi naszey, zadziwiaią mnie. Gdzież są teraz nasi Allianci? Na coż się przydały wysyłane za granice summy? Jak idzie handel? Zrzodła nasze są w samey podobno tylko energii Anglikow. Floty nasze były dotychczas zwycięzkie, ale iakże się Anglia, przeciw niezliczonym woyfkom Francyi obroni, albo iak woyfka nasze do kraiu nieprzyiacielfkiego wysadziemy. Podług mego zdania, iedynym sposobem do zawarcia pokoiu ieft odmiana Miniftrow &c.

Lord *Mulgrave* odpowiedział na te zarzuty i Adres przyięty zoftał.

———

W Izbie niższey P. *Bootle* wniosł proiekt Adressu: Pomimo rożniących się zdań (rzekł) względem sprawiedliwości i potrzeby woyny, spodziewam się iednak,

— wszyscy iednego ze mną będą zdania, y u tronu złożyć oświadczenie, że usilnie przyłożemy się, do obrony honoru, wolności i niepodległości kraiu naszego. Lubo Krol JMć okazał szczere życzenie zawarcie pokoiu, nieprzyiaciel iednak trwa w przedsiewzięciu zburzenia tego wszystkiego, co szczęście W. Brytanii stanowi. — Po zaszley w Mcu Wrześniu rewolucyi w *Paryżu*, Dyrektoryat tameczny wysłał swe kreatury do *Lille* dla zerwania negocyacyi. Od tego czasu z rzucił maskę. Siła nasza morska pierwsze iego zamiary zniszczyła. Kiedy ieszcze nie dosyć było dla niego, panować z tyrannią nad ludem Francuzkim, wszczynać rewolucye we Włoszech i w Niemczech, chciał także niszczące swe systema na kray nasz rozciągnąć. Musiemy zatym być w pogotowiu, albo nachylenia karkow naszych pod iarżmo, albo walczenia z determinacyą. Nie mogliśmy wprawdzie zrobić dywersyi nieprzyiacielowi na lądzie, ale zamkneliśmy porty, pobiliśmy flotty iego i iesteśmy Panami Oceanu.

P. *Drummont* popierał adres w mocnieyszych ieszcze przeciw Dyrektoryatowi wyrazach.

P. *Edwards* był mu przeciwny: Nieżądałem (rzekł) i nie żądam żadnych łask od Ministrow i powiedzieć im muszę, że stawiaią narod nad przepaścią. Przewaga nasza na morzu iest niezaprzeczona, stan atoli kraiu naszego bardzo iest niebezpieczny. Lud iest nieukontentowany i na partye podzielony. W Irlandyi wybuchnieniu buntu woysko iedynie zapobiega. Woyna w ciągu lat 4 kosztowała nas 200 millionow funtow i 200,000 ludzi. Chwalone tak bardzo zwycięztwa, były arcy krwawe. Blask ich trwa krotko. Ktoż może czytać bez wzruszenia się w gazecie dworskiey, rapport zwycięztwa Admirała *Duncan?* Każdy okręt stał się iatką rzezi, a tryumfuiąca gazeta dworska długim umarłych regestrem. Rozpoczętey negocyacyi, podług zdania mego otwartość nie towarzyszyła. Zdobycze nasze, mianowicie w Indyach zachodnich, żadney nie są wartości. Ręka wszechmocnego dotkneła nas tam, gdyż koszary nasze zamieniły się w zaraźliwe i trupami napełnione lazarety. Przylądek dobrey nadziei będąc iabłkiem niezgody i powodem do woien, stałby się dla nas ciążarem, a *Trinconomale* bez *Ceylonu* nie byłoby warte zatrzymania. Zdaie się, że geniusz nieszczęścia nad kraiem naszym unosi się. Cężary ktoremi lud iest obarczony, codziennie są nieznośnieysze. Wielu przyiacioł oyczyzny i członkow oppozycyi a mianowicie P. *Fox* oddaliło się z Parlamentu &c. &c.— (Mowa ta obruszyła bardzo P. *Wilberforce*: Nie wiemy (rzekł) czyli P. *Fox*, nie zasiądzie wkrotce w Parlamencie. Co się mnie tycze, nie wiele dobrego z rad iego oczekuie. Prawda, iż oyczyzna nasza w krytycznym iest stanie, lecz to też właśnie, powinno wzbudzić w nas chęć, do podwoienia usiłowań dla zabezpieczenia dobra i ogolnego i szczegolnego każdego patryoty Anglika. Na tonący okręt nie będę zimno patrzał, nie zostawię go na łup wałom, ale zostanę na nim, poki tylko kilka belek ieszcze w kupie się trzyma.

P. *Nichols* rzekł: Na co nam się przydadzą *Ceylon* i Przylądek dobrey nadziei lub inne iakie osady, ieżeli narod pod własnemi ugiąć się ciężarami i na własnych siedliskach walczyć będzie musiał. Radzę zatym ministrom, ażeby ieżeli nie chcą zawrzeć pokoy, radzili Krolowi, aby ministrow odmieniono.

W końcu adres podziękowania iednomyślnie przyięto.

Przy Krolu iadącym do Parlamentu siedzieli Hrabia *Westmoreland* i Lord *Onslow*. Krolowa i Xiężniczki znaydowały się w pałacu Xcia *Clarence* zkąd całey paradzie przypatrywały się. — Przed rozpoczęciem się ieszcze Parlamentu przybył tu kuryer z *Wiednia* z doniesieniem o zawartym w *Campo Formido* pokoiu.

P. *Fox* przyiechał tu i iako Konsyliarz tayny mieć będzie partykularną audiencyą u Krola, dla przełożenia mu myśli swych nad teraznieyszemi okolicznościami. — D 3. t. m. odprawiane było w kościele *S. Pawła* nabożeństwo w przytomności Krolá, osob Parlamentowych &c. dla podziękowania Bogu za zwycięstwo Admirała *Duncan*. — Na prozbę Admirała tego, Krol dał pardon 180 marynarzom, więzionym w *Chatam* za bunt. — Dla niepogody Krol do *Nore* ieszcze nie popłynął. — Admirał *de Winter* i Vice-Admirał *Reynties* przyiechali do *Londynu*. Ostatni iest raniony. Kilka osob mieszkaiących na przeciw ich domu, trzykrotnie spiiali ich zdrowie, o czym ich przez deputacyą uwiadomili. Admirałowie Hollenderscy przyięli to bardzo grzecznie i zaprosili deputowanych na butelke wina. Siedm dni tylko w mieście bawić się mogą. Admirał *Winter* pragnie iak nayprędzey powrocić do Hollandyi.

*Z Paryża 3. Listopada.*

Zeszłego poniedziałku przytomni tu Szwedzi dla okazania swey radości z zawartego pokoiu dawali biesiadę, na ktorey między wielu osobami znaydował się Gen: *Berthier*, Minister Badeński, wszyscy Francuzi, ktorzy przy rożnych legacyach w Szwecyi używani byli, i komedyanci *Lais*, *Dugazon* i *Michot*. Czysta radość, iednakowy sposob myślenia, przywiązanie do oyczyzny i ludzkości bardziey ieszcze ten festyn zdobiły iak wspaniałe iego urządzenie. Konsul generalny Szwedzki P. *Signeul* pił toast: „ Szczęście Rzeplitey „ a Gen: *Berthier* „ Narodu Szwedzkiego„ powtorny toast był dla ciała prawodawczego i Dyrektoryatu, a trzeci dla Krola i Krolowey Szwedzkiey. Francuzi spełniali zdrowie Szwedow, a Szwedzi Francuzow. Przy każdym zdrowiu niewyczerpany w dowcipnych, wesołych i czułych myślach *Dugazon* śpiewał pieśń bez żadnego przygotowania zrobioną, i to radośne wzbudzał oklaski, to łzy z oczow wszystkich wyciska. Gdy zdrowie armii Włoskiey wniesiono, *Lais* śpiewał pieśń *Gloire à vous Généraux, Soldats* (Chwała wam Generałowie, żołnierze) przy niektorych wierszach spostrzeżono łzy w oczach Gen: *Berthier*. — Po spełnieniu zdrowia Generałow, ktorzy przez swe zwycięztwa Francyi pokoy przynieśli, *Berthier* pił za zdrowie żołnierzy, ktorzy tych zwycięstw krwią dokupili się. Na śrzodku stołu stał Geniusz wolności trzymaiący podniesione chorągwie Francuzką i Szwedzką, wkoło iego podnożka były trofea z ukrytych sztandarow obydwoch narodow z napisem: „ Uczucie ie połączyło, nic ie nie rozłączy„ — Na zaiutrz potym nastąpiła audiencya publiczna Gen: *Berthier* u Dyrektoryatu. — Gdy Gen: *Canclaux* odwołany został z *Neapolu*, a *Treilhard* mieysa tego obiąć nie może, będąc wyznaczony Kommissarzem na Kongres do *Rastadt*, przeto Sekretarz legacyi *Trouve*, dawniey redaktor Monitora, zatrudnia się tam interessami Francyi. — Znany *Germain* wspołwinowayca *Baboeufa*, skazany od trybunału w *Vendome* na deportacyą, pisał z swego więzienia z *Cherbourg* do Dyrektoryatu z powinszowaniem zniszczonego szczęśliwie spisku 18 *Fructidor* i prosił o pozwolenie, ażeby był użyty do wyprawy uproiektowaney

przeciw Anglii. — Gen: *Moreau* bawi się teraz w bliſkości *Paryża* w wiosce *Passy*. — Znany w rewolucyi Niderlandow *van Eupen*, przyaresztowany w tym kraiu zoſtał. — Deputacya, ktora w radzie 500 zdała rapport względem pokoiu z Auſtryą, szczegulniey 14ty iego artykuł naganiała. — Dzień illuminacyi *Paryża* z powodu zawartego pokoiu był właśnie rocznicą inſtalacyi przed 2 laty Dyrektoryatu. Redaktor zawiera obszerny opis iego wielkich zasług w oyczyznie (może potym, ieżeli mieysce pozwoli, treść tego pisma udzielemy.)

Pokoy z Auſtryą szczegulnieysze sprawił ukontentowanie w miaſtach portowych. Wszyscy tam mniemaią, że wiele metalowych pieniędzy ukrywanych dotych czas, w cyrkulacyą weydzie.

*Z Bruxelli 11. Liſtopada.*

Zniesienie Akademii w *Lowanium* spokoynie uſkutecznione zoſtało, gabinet iey hiſtoryi naturalney, biblioteka &c. przeniesione tu będą dla naszey szkoły centralney. Wielu krewnych tuteyszych emigrantow pożytkuiąc z 9. artykułu pokoiu Francyi z Auſtryą, podali proźby do adminiſtracyi departamentowey o zniesienie z ich dobr sekweſtru, co także uczynili plenipotenci Generałow w służbie Cesarſkiey będących *Clairfait*, *Beaulieu* i innych, lecz żadna ieszcze na to nie naſtąpiła odpowiedź, gdy adminiſtracya rozkazow w tey mierze rządu oczekuie. — Aresztowani tu emigranci Francuzcy do *Maubeuge* są zaprowadzeni. — Z Flandryi nadmorſkiey mamy wiadomość, że tam do wszyſtkich portow przysłano rozkazy zatrudnienia tak wielu osob, iak tylko można budowaniem ſtatkow transportowych, maiących służyć w wielkim proiekcie przeciw Anglii. — Wielu zapewnia, że flotta Hollenderſka nie do Indyow lecz do *Breſt* przeznaczona była, dla złączenia się tam z siłą zbroyną morſką Francuzow, a potym wylądowania w Irlandyi.

*Z Konſtantynopola 11. Października.*

Przed 4ma dniami powſtał tu pożar w magazynie zboża na przedmieściu *Galata*, lecz ten przez czynność Kapitana Baszy iako też samego Sułana i W. Wezyra, ktorzy tam zaraz przybyli, ugaszony zoſtał. Lecz wczoray znowu powſtał ogień i mimo wszelkiey usilności więcey miliona piaſtrow sprawił szkody. Mniemaniem ieſt powszechnym, że był umyślnie podłożony, i dla tego dozorce magazynu do aresztu wzięto. — W czasie teraźnieyszey woyny niektore Europeyſkie mocarſtwa dla większego bezpieczeńſtwa zaczęły używać bandery Tureckiey, lecz barbaryiscy korsarze, nie uważaiąc na to zabierać ie zwykli. — Na Rossyiſkim okręcie będącym w naszym porcie dla zabrania rzeczy dawnego Posła P. *Kotschubey* zaraza powietrza okazała się. Kilka osob iuż na nim umarło, inne choruią.— Od czasu zamordowania w Persyi *Mehemet Chana* kray ten ſtał się teatrem woyny domowey między kilku pretendentami, ieden z nich nazwiſkiem *Sad-Chan* dowodzący dawniey woyſka przeciw Moſkalom, zdaie się bydź naymocnieyszy.

*Z Strazburga 6. Liſtopada.*

Od czasu iak wiadomość o pokoiu rozeszła się, wiele mowią w Szwaycaryi o zamianie *Frickthal* i iedney części *Brundruttu* za *Pays de Vaud*, i to ma bydź przedmiotem poselſtwa deputowanych Kantonu *Bern* do *Paryża* (*Frickthal* przy powiecie Bazyliyſkim na lewym brzegu *Renu* dotychczas należał do Auſtryi, tamtędy wszyſtek handel zboża z Szwabii do Szwaycaryi ieſt prowadzony. Ta zamiana byłaby szczegulniey dla Kantonu Bazyliyſkiego dogodną, że iednak

takowa pogłoska żadnego urzędownego fundamenta nie ma, nie można iey więc zupełnie wierzyć.)

Legacya Francuzka do *Rastadt* na kongres pokoiu składać się będzie z 25 osob, w środku tego miesiąca ieſt tu spodziewana, i tu ma oczekiwać ziechania się do *Rastadt* pełnomocnikow Niemieckich. Słychać, że znaiomy pisarz wielu dzieł Niemieckich *Rebmann* do naszey legacyi należy.

*Z Koblenz 6. Listopada.*

Doniesione niedawno w rożnych pismach publicznych zniesienie kommissyi pośrzedniczey w *Bonn* nie potwierdziło się, przeciwnie owszem dała dowod dłuższego swego bytu, przez ſkassowanie tuteyszego Elektorſkiego rządu, tak iako iuż dawniey z naszym Magiſtratem zrobiła. Władza iey rozszerzona ieszcze zoſtała przez zawieszenie urzędu Adminiſtratora *Holz*, tak, że teraz wszyſtkiemi kraiami zdobytemi na lewym brzegu *Renu* zarządza. — Szczegulnieszą ieſt rzeczą przy tych odmianach, że w niektorych ſtronach iako n. p. w *Leiningen* dawnych officyaliſtow przywrocono, coſnąwszy wszyſtkie nowości. Francuzi wiele ſtatkow z *Mozelli* do *Renu* spławiaią, słychać, że będą użyte do robienia moſtow. — Generalne sztaby dawnych armii *Renu*, *Mozelli*, *Sambry* i *Mozy* zgromadziły się w *Kreuznach* i w ieden się uformowały pod Szefoſtwem Generała *Cherin*. — Gen: *Augereau* wszyſtkich młodych ludzi będących w kancellaryach woyſkowych między bataliony umieścił. — Lewe ſkrzydło wielkiey armii Niemiec ſkłada się z 5 dywizyi rachuiąc wraz z armą należącemi do armii pułnocney. Srzodek ſtoiący w *Hundsruck* i tamteyszey ſtronie, wynosi 4 dywizye a prawe ſkrzydło nad wyższym *Renem* 5 dywizyi, tak że całe woſko od *Huningen* do *Dusseldorfu* przynaymniey 130,000 wynosi.

*Z Mediolanu 30 Pażdziernika.*

Los Waltelinu iakośmy dawniey donieśli, iuż ieſt zadecydowany. Gryzonowie przyieli pośrzednictwo Rzeplitey Francuzkiey dla pogodzenia zatargow z dawnemi swemi poddanemi. *Buonaparte* żądał przeto, ażeby ieszcze przed d. 10 Pażdziernika, przesłano do niego Posłow z władzą przyzwoitą do traktowania. Gdy iednak nikt nie przybył w tym celu, wydał przeto wyrok w proklamacyi d. 10. że wolno ieſt mieszkańcom Waltelinu przyłączyć się do Rzeplitey Cisalpińſkiey. Stosownie do tego, tudzież żądania Waltelinow, na uroczyſtey sessyi naszego Dyrektoryatu d. 22, Waltelin wraz z powiatami *Bormio* i *Chiavenna* za części Rzpltey Cisalpińſkiey są ogłoszone. — Kray ten między *Mediolanem* i *Tyrolem* leżący, zawiera 60 mil kwadratowych, a 70,000 mieszkańcow. Przysyłać będzie 6ciu deputowanych do naszego ciała prawodawczego.

*Z Lizbony 14 Listopada.*

Dwor nasz dla tego nie ratyfikował traktatu pokoiu z Francyą, że niektore iego warunki zupełnie się sprzeciwiaią dawnym umowom z W. Brytanią. Mamy tu iednak nadzieie, że za pośrzednictwem Hiszpanii unikniemy złego iakie na nas nieratyfikowanie ściągnąć może, gdyż rząd nasz z Hiszpańſkim ieſt w naylepszym porozumieniu się. Krolowa pierwszemu Miniſtrowi Hiszpańſkiemu Xiążęciu pokoiu, z powodu iego małżeńſtwa dała tytuł kuzyna i podarowała Xięſtwo *Evorael-Monte*. Nasze woyſko iako i Hiszpańſkie od granic się coſnęło. — Twierdze przy uyściu *Tagus* do morza, od woyſk Angielſkich są ſtrzeżone.

№ Nrum 94

DODATEK
DO
# GAZETY WARSZAWSKIEY

Z WARSZAWY DNIA 24 LISTOPADA 1797 R. W PIĄTEK.

*Z Wiednia 15 Listopada.*

Słychać, że Margrabia *de Gallo* z Poselstwa swego przy naszym dworze odwołany będzie i do *Neapolu* powroci. — Wyiąwszy to cośmy czytali w redaktorze względem artykułow pokoiu, nic o nich więcey nie wiemy. — Xiąże Modeny traci znacznie przez zamianę swego dawnego państwa na Bryzgowią. Modena zawierała 92 mil kwadratowych i 320,000 mieszkańcow. Bryzgowia zaś 54 mil kwadratowych i 150,000 dusz. Wątpić potrzeba, ażeby do *Freyburga* przeniosł się, gdyż tam nie masz wygodnego pomieszkania. — Słychać, że Arcy-Xiąże *Karol* zostanie Vice-Krolem *Gallicyi*, a Arcy-Xiąże *Antoni* Vice-Krolem *Czech*.

*Z Paryża 3 Listopada.*

Przy *Dunkierce* 30,000 woyska ma się zgromadzić — Począwszy od 1 t. m. wszyscy officyaliści, w swych nawet zaległościach regularnie są płatni, podatki od kilku dekad obficie do skarbu wchodzą, Gen: *Buonaparte* miał także znaczne summy do niego przesłać, cena także mięsa i chleba bardzo upadła, co wszystko za skutek pokoiu iest poczytywanym. — Xiężna *Bourbon* i X. *Conty* przybyli do *Barcellony*, gdzie na rozkazy dworu Madryckiego względem mieysca, w ktorym będą mogli mieszkać oczekuią. — Proiekt onegday w radzie 500 podany, ażeby tylko co drugi dzień sessya odprawiana była dla zatrudnienia się skarbowemi i innemi ważnemi interessami, do deputacyi dla roztrząśnienia odesłano.

Wczoray przybył tu Ob. *Daudun* sekretarz legacyi w *Berlinie*. — Przyiechało tu iuż wielu officerow sztabu generalnego armii Włoskiey, maiących służyć w woysku przeznaczonym przeciw Anglii. Gen: *Desaix* codziennie tu iest spodziewany. — Drukarnia dziennika *le Courier du Jour* zapieczętowana z rozkazu rządu została. Minister Portugalski kawaler *d' Aranjo* wczoray ieszcze był w *Paryżu*. W tych dniach także wysłał kuryera do *Lizbony*. Jeżeliby się rząd nasz dał nakłonić do pozwolenia na pokoy z Portugalią, to warunki iego daleką będą ostrzeysze. Dyrektoryat przesłał poselstwo do ciała prawodawczego względem stanu interessow z tym Krolestwem. Rady obydwie miały się nad tym na sessyach taynych zatrudniać, a wypadki z tąd zupełnie decyduiące nastąpią.

*Z Paryża 7. Listopada.*

Rada starszych wysłuchawszy rapportu deputacyi wyznaczoney do roztrząsania traktatu z Austryą zawartego na sessyi tayney d. 3. t. m. tenże traktat ratyfikowała. — Ta ratyfikacya ma bydź przez Gen. *Berthier* do *Rastadt* zawieziona. — W przyszłości wodz ten ma bydź szefem sztabu generalnego armii Angielskiey, —

o pomyślnym skutku wyprawy przeciw W. Brytanii nikt tu nie powątpiewa.

Redaktor dzisieyszy zawiera: „Musiemy ieszcze nad rządem Anglii, i oburzaiącym postępowaniem Portugalczykow tryumfować.

Dyrektoryat wydał wyrok stanowiąc iż wszyscy officerowie ktorzy z niewoli woienney na słowo honoru powrocili od dnia przybycia do Francyi, aż do czasu wniyścia w służbę regularnie swoy żołd odbierać maią. — Minister Portugalski kawaler *d'Aranjo* ieszcze się tu znayduie czekaiąc na przybycie kuryera z *Lizbony*. — Obyw: *Monge* został Dyrektorem szkoły *Polytechniczney* przy ktorey był nauczycielem, niżeli do Włoch poiechał: — Wczoray Minister Toskański Xże *Corsini* dawał wspaniałą biesiadę z powodu zawartego pokoiu z Austryą, na ktorey Dyrektorowie, Ministrowie &c: znaydowali się.

Mniemaniem iest powszechnym, że flotta nasza będąca przy *Korfu* wzmocniona przez marynarke Wenetow, popłynie do *Cadix* dla uwolnienia tego portu od blokady i złączenia się z Hiszpańską eskadrą. —Oprocz telegrafu Obywatela *Chappe* ma bydź inny ieszcze wystawiony wzdłuż brzegow morskich, ktory w czasie woyny z Anglią bardzo będzie użyteczny. Ten nowy telegraf iest wynalazku OOb. *Betarcourt* i *Brequet*, ostatni z nich iest iednym z naydoskonalszych zegarmistrzow. Telegraf pomieniony iest ieszcze prościeyszy iak pierwszy i będzie mogł rożne dywizye eskadr przeznaczonych przeciw Anglikom w iednym momencie o ich zamiarze uwiadomić.

Redaktor zapewnia, że żaden kuryer gabinetowy z *Londynu* do *Paryża* nieprzybył. — *Dubois Crancè* dawniey W. Wikaryusz Biskupa *Chalons* na rozkaz Dyrektoryatu iest aresztowany i do *Rochefort* zaprowadzony będzie. — Kommende pozostałych w Hollandyi woysk Francuzkich Gen. *Moulin* ma sobie powierzoną. Nazwisko armii pułnocney i sztab generalny są zniesione. — Młodzież w rekwizycyi będąca musi iść do woyska mimo zawartego pokoiu i w wydaney znowu odezwie od Ministra woyny znayduie się. Pogłoska iakoby Gen: *Buonaparte* żądał uwolnienia siebie z służby u nikogo wiary nie znayduie.

Listy z *Madrytu* opisuią wspaniałe zamęście Xiążęcia pokoiu z corką Infanta *Ludwika* stryia krolewskiego. Cały dwor wyieżdżał na przeciw Xiężniczce do *Guadaxama* 2. mile od *Eskurialu* gdzie się ceremoniał odprawiał. — Z *Cadix* donoszą, że się nie zdaie ażeby flotta Hiszpańska wypłynąć miała, lubo się Angielska nieco oddaliła.

Na sessyi Rady 500 dnia 3. *Julian Souhait* mowił w mocnych wyrazach przeciw proiektowi podatkow od drog i grobli, i ten odrzucony został. — *Malibranu* żądał po długiey mowie na pochwałe G. *Buonaparte* mianey. 1.) Ażeby przezwisko przedmieścia *Marceau* na przedmieście Włoskie zamienione było, i tam monument dla woysk naszych był wystawiony. 2.) Ażeby Gen: *Buonaparte* wypłacić 300,000 liwrow iako nadgrode i wyznaczyć mu na całe życie pensyi roczney 50,000 liwrow, z ktorych połowa po iego śmierci na iego żone i dzieci ma spadać. — Szemrania przerywaią mowce — *Lamarque* zawołał: „ To wszystko niegodnym iest G. *Buonaparte*:

*Guillemardet* rzekł: „ Rozmaite deputacye zatrudniaią się iuż wynalezieniem sposobow maiących okazać wdzięczność naszą, obrońcom oyczyzny. Żądam dziennego porządku.

Popieram dzienny porządek ( ode-

zwał się *Talot*.) Wniesienie kollegi mego *Malibrau* przypomina mi zdarzenie iedno hiftoryczne. Grenadyer ieden Francuzki okrył się sławą przez czyn heroiczny. Kapitan iego daie mu trzy *Louisdory*. — Grenadyer szlachetnie myślący odpowiada: „ Mniemaszli, iż się to czyni za pieniądze? Wielka dusza *Buonaparte* i usługi iego wyższe są nad pieniężną nadgrodę. Nadgroda iego ieft w szacunku Europy, podziwieniu potomności i wdzięczności Francuzow.

Rada więc do dziennego porządku przyftąpiła.

Na sessyi Rady 500 d. 4. zaczęto się zaftanawiać nad proiektem wydatkow fkarbu na rok 6. Rzplitey, o to ieft ich rozdział.

| | | |
|---|---|---|
| Nadgroda Elektorom — | 829,080 | liwrow. |
| Rada Starszych — — | 2,543,592. | — — |
| Rada 500. — — — | 4,887,960. | — — |
| Kancellarya ciała prawodawczego — — | 105,540. | — — |
| Dyrektoryat — — — | 2,736,125. | — — |
| Minister fprawiedliwości | 7,075,983. | — — |
| Minister wewnętrznych interessow — — | 58,154,000. | — — |
| Minister Skarbu — — | 4,966,107. | — — |
| Minister woyny — | 341,054,000. | — — |
| Minister marynarki — | 83,500,000, | — — |
| Minister inter: zagr: — | 3,501,688. | — — |
| Minister Policyi — — | 1,963,500. | — — |
| Skarb' Narodowy — — | 4,684,419. | — — |
| Prowizye i Pensye — | 83,333,333. | — — |
| Regestratura Narod: — — | 675,000. | — — |
| Nieprzewidziane wydatki — — — | 15,989,672. | — — |
| Summa — | 616,000,000 | Liwrow. |

Wydatki Miniftra woyny kalkulowane były według kompletu woyfka 528,000 ludzi i 87,000 koni, a Miniftra marynarki rachuiąc 23,000 artylleryi, 55,000 ludzi ekwipażow okrętowych i 20,000 rzemieślnikow. W wydatkach Dyrektoryatu znayduie się summa 500,000 liwrow, na wydatki tayne ściągaiące się do negocyacyi o pokoy, i sposoby zapewnienia spokoyności wewnętrzney i zewnętrzney.

Koncilium duchownych zaniosło prozbę do Dyrektoryatu, ażeby Xięża będący w wieku w ktorym młodzież do woyfka ieft brana nie podpadała tey rekwizycyi, lecz władza wyk: zaleciła wyraźnie Miniftrowi woyny, ażeby iakowa excepcya na żadną klase ludzi rozciągana nie była, lubo niektorym osobom w szczegulności pozwolona być może.

W tych dniach ukradziono tu dwom cudzoziemcom 11,000 louisd'orow w złocie a 3,000 w bryliantach, lecz policya zaraz złodzieiow odkryła, i kradzież przywrociła właścicielom.

*Z Hagi 11. Liftopada.*

Ob. *Goes* przybywszy przez *Paryż* z poselftwa swego w *Madrycie* wykonał przysięgę iako Sekretarz wydziału interessow zagranicznych. — Będący tu Francuzcy officerowie dawali bal wspaniały z powodu zawartego pokoiu, członki naszego rządu, Miniftrowie zagraniczni &c: znaydowali się na nim. — Konwencya zatrudnia się ciągle interessami fkarbowemi. Gdy dla przywrocenia marynarki do dawnego ftanu pieniędzy potrzeba, podano rozmaite proiekta, iako n.p. podatek kominowego podobnie iak ieft w Anglii. — Poftanowiono traktować z W. Brytanią o zamiane niewolnikow, i wyftawić monument rycerzom marynarki Batawow, ktorzy się w bitwie d. 11. Października pięknie popisali. — Wyznaczona iuż ieft kommissya z 5. osob maiąca mianować sąd woienny dla roztrząsania czynności Admirała *Winter* i innych kommendantow okrętowych. — Ob: *Hespe* proponował w Konwencyi wyznaczenie nadgrody dla 2ch maytkow Angielfkich ktorzy Admir: *Winter* z morza wyratowali.

*Z Strazburga 7. Liftopada.*

Wczoray przybył tu Gen: *Augereau* z swoiey podroży ku niższemu *Renowi*, Gen: *Descix* iutro do *Rennes* wyieżdża. Za kilka dni spodziewany tu ieft Gen:

Buonaparte i OOb: *Treilhard, Bonnier* i *Hoffmann* maiący się udać do *Rastadt*. Ob. *Rosenstiel z Elbląga* przez Niemcy tam przyiedzie.

Wczoray rano woyska będące od 8. dni w okolicach *Brumat*, *Hochfelden*, *Zabern*, *Buchsweiler* i *Haguenau* do Palatynatu pomarszerowały.

*Z Thal Ehrenbreitstein 3. Listopada.*

Gen: *Goulu* kommenderuiący blokadą naszey fortecy wyiechał dziś z *Valendar*, gdzie miał głowną kwatere. Połowa dywizyi pomarszerowała wczoray, a dziś rano reszta. Wszystkie te woyska ściągaią się pod *Kolonią*, gdzie dalsze odbieraią rozkazy. Rozumiemy, że są przeznaczone do złączenia się z armią Angielską, a zatym ku brzegom morskim udadzą się.

*Z Wenecyi 1 Listopada.*

W ostatnią sobotę zgromadzenia pierwiastkowe odprawiły się w rożnych kościołach stosownie do rozkazu Municypalności. Lubo liczba mieszkańcow maiących prawo głosowania wynosi blisko 60,000, ledwie iednak 23,000 zebrało się. Na zapytanie, czyli przekładali żyć pod rządem demokratycznym, 10 do 11,000 tylko affirmative kreskowało. Mimo takowego wypadku głosowania Municypalność wysłała obywatelow *Dandolo*, *Giulani*, *Sordina i Carminati* do *Paryża* dla oznaymienia o tym rządowi Francuzkiemu, i starania się o iak naypomyślnieyszy los swoiey oyczyzny. Dwoch innych deputowanych, to iest OOb. *Pisani* i *Spada* do *Mediolanu* do Gen: *Buonaparte* są mianowani.

W tych dniach przybyło tu wiele ieszcze woyska Francuzkiego, część iego znaczna ma wsiąść na flotte w naszym porcie stoiącą, a ta ma popłynąć do *Tulonu*. Z tamtąd zaś po wzmocnieniu się wielu woiennemi okrętami uda się znowu na morze dla złączenia się z eskadrą Hiszpańską w *Cadix*.

*Z Mediolanu 3 Listopada.*

Gen: *Buonaparte* wczoray tu przyiechał. Po kilkodniowym zabawieniu się w dalszą drogę do *Paryża* ma się udać. Trzeba się spodziewać, że w czasie bytności w naszym mieście, Rycerz ten i prawodawca, ukończy organizacyą naszego rządu i porobi wszystkie urządzenia potrzebne do ugruntowania naszey nowey exystencyi. Jeden z naycelnieyszych przedmiotow będzie nominacya członkow Rad obydwoch ciała prawodawczego.

*Z Wilna 17 Listopada.*

*Uniwersał rządzącego Gubernią Litewską Generał-Felt-Marszałka Xięcia Repnina.*

*Do wszystkich Litewskich Obywateli.*

Łaska naywyższa Naymiłościwszego Monarchy naszego Imperatora, po tylekrotnie przez rozmaite osoby okazana dla narodu Litewskiego, kazała sprawiedliwie oczekiwać nietylko nayskrupulatnieyszey od onego naypoddannieyszey wierności, lecz nadto wszelkiey ile być może gorliwości o służbę, i poświęcona Jego Imperatorskiey Mości osobę; przeciwnie wszakże w pośrzod tego obdarzonego narodu, nalazły się niektore wyrodki, co zapomniawszy na honor, obowiązki, przysięge, prawa, a nawet i Boskie, w bezbożnym i zbrodniczym obłąkaniu targnęli się kleić spisek przeciwko samowładney Jego Imperatorskiey Mości, od Boga iemu darowaney władzy, i przeciw pokoiowi własneyże swoiey oyczyzny. Ten niecny onych postępek odkryty został zupełnie, a sami zbrodniarze, dla odebrania należnego podług prawdy ukarania, dokąd należy, są odesłani; Litewscy zaś wiernopoddani, ażeby z ohydnym obrzydzeniem wiedzieli, ktorzy to są takowi krzywoprzysiężni występcy, naruszaiący wszelkie prawidła uczciwości i obowiązkow, na publiczne więc onych pohańbienie, kładną się tu onych niegodne imiona: —

1. Aurelian *Dembrowſki*, ſtarszy Trinitarſki klasztoru w mieście Bereſteczku w gubernii Wołyńſkiey położonego. — 2. Wacław *Zielkowſki*, Xiądz Zakonu Benedyk: i spowiednik klaszt. Benedyktynek Wil: — 3 X. Fauſtyn *Ciecierſki*, Przeor Dominik: Wil: — 4. Sebaſt: *Ciecierſki*, Porucz: bywszych woyſk Lit: — 5. Jozef *Czarnowſki*, Łow. Mśc isł. — 6. Michał *Grabowſki*, Patron mieyſki Wil. — 7. Stanisł: *Judycki* syn Gen. Leyt. bywszych woyſk Pol. — 8 Stanisł. *Kondratowicz* Professor. — Fran: *Paździerſki* zawiadowca Juryd: Wileń: do Xcia *Radziwiłła* należney. — 10. Ignacy *Snieszko* Sędz. Ziem. Kobryńſki. — 11. Gabryel *Sieſtrzewitowſki*, Pis. Ziem. Kobryń: — 12. Tadeusz *Sieſtrzewitowſki* Reg. Ziem. Kobr. — Smutno i nadto ieſt boleśno widzieć w nich zacny ſtan szlachecki, i naydować między niemi osoby poświęcone służbie wszechmocnego Boga, ile dawcy wszego dobra, tyle nieubłaganego mściciela podobnych przeciwnych iemu wyſtępkow. Lecz niegodni iuż są oni nietylko swego urodzenia i nazwiſka, ale też nawet aby się ludźmi mianować mogli. Ażeby wszelako w takowych okolicznościach oddzieleni byli wierni, i przez to poważani poddani (dla ktorych zawsze zachowany będzie wzgląd przyzwoity) od podobnych bez czci osob; uwiadamiaią się więc wszyscy pierwsi, dla należney ich oſtrożności, ażeby przez wzgląd na własny pożytek i wspolną spokoyność, ſtarał się każdy wszelkiemi sposoby, iżby pomiędzy niemi cierpiani nie byli obrzydliwi naruszyciele wszelkich świętych związkow kraiowych i towarzyſtwa ludzkiego, i ieśliby pomimo wszelkie nadzieie, okazać się gdzie takowi mogli, iżby niezwłocznie o tym donosili rządowi, podług iſtotney treści swoiey przysięgi; w przeciwnym bowiem zdarzeniu, ieśliby się okazało, że kto o podobnych wyrodkach i ich zbrodniczych wiedział zamysłach, rządu zaś o tym nie uwiadomił, taki sprawiedliwie poczytany będzie za ich wspolnika, czego się iednak nie oczekiwa po żadnym szacownym i wierno-podanym. W *Wilnie* 13 9bra 1797 R.

Xiąże Mikołay *Repnin* (MP.)

---

Die 45. Ziehung der Königl: Preussisch: Süd-Preussischer Dritten Zahlen Lotterie. Zum Besten der Invaliden, Witwen, Versorgungs-Schulen, und Armen-Anstalten, ist geschehen in Warschau in Gegenwart der Königl: General Lotterie Administrations Commissarien Donnerstag den 23. November 1797. früh um 9. Uhr. — Herausgezogene Nummern sind:

22. 76. 59. 88. 82.

Die 47 Ziehung ist Montag den 4 December 1797. Früh um 9. Uhr. — Die Einsätze werden bei allen in Warschau und Prag angestellten Lotterie Einnehmern bis Sonnabend den 2 December morgens, im Haupt Einnahme Comptoir zu Warschau aber bis Abends vor der Ziehung angenommen.

Die 48 Ziehung bleibt auf den 14 December.

In den Königl: Haupt Einnahme Comptoir zu Warschau sind auch Loose zur Königl: Berliner Classen Lotterie zu haben.

45. Ciągnienie Krola J. Pruskiego Trzeciey Loteryi Liczbowey. Na rzecz Inwalidow, Wdow, i Szkoł, tudzież na wſparcie Szpitalow urządzone, działo się w Warſzawie w przytomności Kommiſsarzow Generalney Administracyi Loteryi Krolewskiey we Czwartek d. 23. Listopada 1797. rano o godzinie 9. — Wyciągnione Numera są:

22. 76. 59. 88. 82.

47. Ciągnienie będzie w Poniedziałek 4. Grudnia 1797. rano o godzinie 9tey. — Stawki u wſzystkich Kollektorow, w Warſzawie i na Pradze tylko do Soboty d. 2. Grudnia rano, a w Kantorze Generalnym w Warſzawie aż do wieczora przed ciągnieniem przyiętemi będą.

48 Ciągnienie będzie d. 14. Grudnia.

W Krolewskim Kantorze Generalnym w Warſzawie; można też dostać Losow na Krolewską Berlińską Loteryą Klaſsową.

*Avertissement.*

Da bei dem Justiz Magistrat zu Warschau auf Ansuchen des Hernn Justiz Commissair Lutterkorth als Curator der Jaworskischen Ver-

Ponieważ na prożbę JP. Justiz Kommissaryusza Lutterkortha iako maſsy maiątku Jaworskiego Kuratora, w Magistracie Sprawiedli-

lassenschafts Masse das auf der Marschalls Strasse N. 1387. belegene, dem verstorbenen Burggrafen Johann Jaworski gehörig gewesene hölzerne Wohnhaus nebst Zubehör an den Meistbietenden öffentlich schuldenhalber verkauft werden soll, und die Bietungs Termine auf den 17. Januar, den 21. Februar und besonders den 21. März jedesmal vormittags um 10 Uhr von Unserm Deputato Herrn Justiz Rath Schröder angesezt worden, so wird solches, und dass gedachtes Haus nach der davon aufgenommen Taxe, welche mit mehrerer Masse in Unserm Archiv inspicirt werden kann, auf 470 fl. Poln: gewürdigt worden, den Kauflustigen bekannt gemacht, mit der Nachricht dass im lezten Bietungs Termine, welcher peremtorisch ist, das grundstück dem Meistbietenden unfehlbar zugeschlagen und auf die etwa nachher einkommenden Gebote nicht weiter geachtet werden solle. Warschau den 7, October 1797. — Königl: Preuss Justiz Magistrat.

Von dem Justiz-Magistrat der Königl; Preuss: Haupt- und Residenz-Stadt Warschau sind alle diejenigen, so an das Vermögen des Kaufmann Joseph Rose, worüber wegen Unzulänglichkeit desselben per Decretum vom heutigen Dato der Conkurs eröfnet worden, und welches nach einem ohngefähren Ueberschlag etwas über 4,000. Rthl: beträgt, einige Forderung und Anspruch zu haben vermeinen, öffentlich dergestalt vorgeladen worden: dass sie binnen 3. Monaten ihre Forderungen mündlich oder schriftlich anzeigen, auch ihrer Anmeldung die Abschriften derer Urkunden, worauf sie sich gründen, beylegen, hiernächst aber in dem angesezten Liquidations Termin den 23ten December c. Vormittags um halb 9 Uhr var unserm Deputato Herrn Justizrath Radke im Collegien-Hause am Neustädter Thor Nro 167. sich in Person oder durch zulässige Bevollmächtigte gestellen, deren Betrag und die Art ihrer Forderung umständlich angeben, die Dokumente, Briefschaften und übrige Beweismittel, womit sie die Wahrheit und Richtigkeit ihrer Ansprüche zu erweisen gedenken, urschriftlich vorlegen und anzeigen, das Nöthige zum Protokol verhandeln, und alsdenn die gesetzmässige Ansetzung in dem abzufassenden Erstigkeits Urthel; dagegen bey ihrem Ausbleiben und unterlassener Anmeldung ihrer Ansprüche gewärtigen sollen, dass sie mit allen ihren Forderungen an die Masse werden präcludiret und ihnen deshalb wider die übrigen Gläubiger ein ewiges Stillschweigen werde auferlegt werden. Uebrigens werden denjenigen Gläubigern, welche durch gesezliche Ursachen an der persönlichen Erscheinung gehindert werden, und denen es hieselbst an Bekanntschaft fehlet, die Justiz-Kommissarien Rinke, Lutterkorth und Drews angewiesen, wovon sie sich einen wählen und denselben mit Information und Vollmacht versehen können. — Wornach sich also sämmtliche Gläubiger des vorgedachten Kaufmanns Joseph Rose zu achten haben. Den 27ten August 1797. — Königl: Preus: Justiz-Mag:

wości; Dworek przy ulicy Marszałkowskiey pod Nrem 1387 sytowany, do niegdy Jana Jaworskiego Burgrabiego należący, z przynależytościami publicznie więcey daiącym, z przyczyny długow sprzedany bydź ma i Termina licytacyi na dzień 17 Stycznia, 21go Lutego a osobliwie na dzień 21go Marca a. f. każdą razą zrana o godzinie 10 przed deputowanym naszym JP. Schröder wyznaczone są; przeto o tym, iako też, Iż pomieniony Dom, po uczynieniu z onego taxy, ktorą dostateczniey w Archivum naszym przeyrzeć można, zł: Pol 470 otaxowany został. z doniesiem: iż na ostatnim terminie Licytacyi, ktory niewzruszony iest, Possessya ta wiecey daiącemu nieomylnie przysądzona będzie i że potym żadna podawana Plus offerencya mieysca mieć więcey nie będzie. Dan w Warszawie dnia 7. Octobra 1797. — Krolewsko Pruski Magistrat Sprawiedliwości.

Przed Magistrat Sprawiedliwości Miasta J. K. Mci Głownego i Rezydencyonalnego Warszawy, zapozywaią się wszyscy ci, ktorzykolwiek do maiątku Jozefa Rose Kupca (do ktorego konkurs przez Dekret pod dniem dzisieyszym dla nie wystarczaiącey massy rozpoczęty został i massa onegoż według Billansu przeszło 4,000. Reis Tal: wynosi) iakowe Prawa i pretensye mieć rozumieią, iżby ciż w przeciągu 3ch Miesięcy ustnie lub na piśmie okazali, oraz przy swoim zameldowaniu kopie Dokumentow prawnych przyłączyli, a to iednak na oznaczonym terminie Likwidacyinym dnia 23go Grudnia o godzinie poł 9tey przed Deputowanym naszym JP. Radke osobiście lub przez dopuszczonych Plenipotentow stawili się, ogoł i rodzay swych pretensyi z okolicznościami podali, listy i inne środkuiące dowody, ktoremi prawność i rzetelność swych pretensyi dowodzić myślą na piśmie złożyli i okazali, potrzebne Dokumenta do protokułu podali, niemniey Prawa Prioritatis do rozpoznania ich pierwszeństwa stosownie do Prawa umieścili. Przeciwnie zaś w przypadku nie zgłoszenia się i nie meldowania swoich pretensyi spodziewać się maią, iż ze wszystkiemi pretensyami swemi do massy mianemi upadną, i onym wieczne milczenie, przeciwko innym kredytorom nakazane zostanie. — Naostatek tym kredytorom, ktorzy z prawnych przyczyn stawić się nie mogą, lub onym na znaiomości brakowaćby mogło, wyznaczaią się Justiz-Kommissarze JPP. Rinke, Lutterkorth i Drews, z ktorych sobie iednego obrać, i tegoż informacyą i Plenipotencyą opatrzyc mogą. Podług tego więc wszyscy kredytorowie pomienionego Jozefa Rose sprawować się maią. Dnia 27. Sierpnia 1797. Krolewsko-Pruski Magistrat Sprawiedliwości.

## Avertissement.

Zufolge der, von der Erlauchten Commission ertheilten Resolution macht die Administration der Łyszkiewiczischen Masse deaen Glaubigern hiedurch bekandt, sich mit ihren Forderungen vor der, dazu ernannten Deputation auf des baldeste einzufinden, indem beinahe zweydrittel des Liquidations termins bereits verstrichen, und nach Ablauf desselben dem dritten Januar 1798 als dem Praeclusions Termin keine liquidirung mehr angenommen werden kan. Die Liquidation wird bis dahin taeglich statt haben, ausser Sonn-und Feyertägen von halb zehn Uhr biſ halb ein Uhr vormittags, und von drey Uhr biſ ſechs uhr nachmittags, in denen dazu angewiesenen zimmern des Tepperschen Hauses auf dem ersten Stock in der Methgasse, Warschau den 21 November 1797.

Administracya Maſsy Ur: Macieia Łyſzkiewicza, stosując się do rezolucyi Kommiſsyi do upadłych Bankow przez trzy Nayiaśnieysze Dwory wyznaczoney dnia 3 8bris roku bieżącego zapadłey, zgłasza się do wſzystkich wierzycieli teyże maſsy, ażeby z podawaniem pretensyi swoich do Likwidacyi przed Przesw: Deputacyą, nie chcieli się daley opozniać, ile że wyznaczonego przez wyrzeczoną rezolucyą na ten zamiar czasu, iuż prawie dwie części upłynęło. Po zapadłym zaś terminie Praeclusionis to iest: dnia 3. Stycznia roku następuiącego 1798 dalsza Likwidacya stosownie do wyroku teyże Nayiaśn: Kommiſsyi wyżey nadmienionego, nikomu przyiętą nie będzie. Likwidacya każdego dnia z rana od godziny w poł do dziesiątey do w poł do pierwszey, a po południu od godziny trzeciey do ſzostey przyimuie się na Kantorze maſsy w Pałacu Teppera na Miodowey Ulicy ſytuowanym. Dan w Warszawie d. 21. 9bris 1797. R.

## Offener Arrest.

Nach dem bei dem Justiz Magistrat der Königl; Preuſs: Haupt und Residenz Stadt Warschau, über das Vermögen des hiesigen Bürger und Gerbermeisters Walentin Pfeiffer, wegen sich geäuſserter Unzulänglichkeit deſselben, zur Befriedigung der Gläubiger der Concurs eröffnet und zugleich der offene arrest verhängt worden, so wird diese Verfügung öffentlich bekannt gemacht und allen und jeden, welche von dem Gemeinschuldner etwas an Gelde, Effekten oder Briefschaften, bei sich und in Verwahrung haben, oder welche demſelben etwas bezahlen oder abliefern ſollen, hierdurch angedeutet: dem gedachten Gerbermeister Valentin Pfeiffer nicht das Mindeste davon verabfolgen zu laſsen, vielmehr solches dem Justiz Magistrat förderſamst getreulich anzuzeigen und die in Händen habenden Gelder und ſachen, jedoch mit Vorbehalt ihrer daran habenden Rechte in deſsen Depositorium abzuliefern. Solte aber hierwieder gehandelt und dem Gemeinschuldner dem ohngeachtet etwas bezahlt oder ausgeantwortet werden, so wird solches für nicht geſchehen geachtet und zum Besten der Maſse anderweitig beigetrieben werden. Es haben auch die Inhaber ſolcher Gelder und ſachen wenn sie dieſelben verschweigen und Zurückhalten, zu erwarten; daſs sie noch auſserdem alles ihres daran habenden Unterpfand und andern Rechts für verlustig erkläret werden ſollen. Wornach sich alle diejenigen die es angeht, zu achten haben. Warschau den 1. Sept: 1797. — Königl: Preuſ: Justiz Magistrat.

Gdy w tuteyſzym Magistracie Sprawiedliwości konkurs do maiątku Walentego Pfeifra Garbarza Mieſzczanina tuteyſzego, dla niewystarczaiącey Maſsy na zaspokoienie kredytorow, podniesiony iest i areszt publiczny udeterminowany został, zaczym Dekret takowy do publiczney podaie się wiadomości, ażeby wſzyscy ci ktorzykolwiek iakowe pieniądze effekta lub korreſpondencye przy ſobie lub w ſchowaniu maią albo onemu wypłacić lub dostawić obowiązani są, pomienionemu Walentowi Pfeifrowi naymnieyszey rzeczy nie wydawali, ale owſzem Magistrat Sprawiedliwości o tym rzetelnie uwjadomili i pieniądze iakiekolwiek u siobie miane lub rzeczy, ostrzega się iednak Prawo im do nich służące, w naſzym depozycie złożyli. — Gdyby zaś kto przeciwnie postąpić sobie miał i Pfeifrowi pomimo tego obwieſzczenia co wypłacił, lub onemu co wydał, takowe iako nie byłe poczytane będzie i owſzem na rzecz Maſsy przyſądzone będzie; takowe zatym pieniądze lub rzeczy posiadaiący ſpodziewać się maią, iż gdyby one utaili lub u siebie zatrzymali, chociażby iakowe do nich Prawa mieli, że one za utracone osądzone będą, podług czego wszyscy ci, ktorych to dotycze sprawować się maią, co się podaie do wiadomości. w Warzawie d. 1. Septembra 1797. — Krolewsko Pruski Magistrat Sprawiedliwości.

## Offener Arrest.

Nach dem bei dem Justiz Magistrat zu Warſchau über das Vermögen des Goldarbeiters

Gdy w Magistracie Sprawiedliwości Miasta Warſzawy Konkurs do maiątku niegdy

Christ: Wilh: Jacobson, wegen der sich geäusserten Unzulänglichkeit desselben, zur Befriedigung der Gläubiger per Decretum vom 10 Oct: c. der Concurs eröffnet, und zugleich der offene Arrest verhängt worden, so wird diese Verfügung öffentlich bekannt gemacht und allen jeden, welche von dem Gemeinschuldner etwas an Gelde, Effekten oder Briefschaften, bei sich und in Verwahrung haben, oder welche demselben etwas bezahlen oder liefern sollen, hierdurch angedeutet, dem gedachten Goldarbeiter Christ: Wilh: Jacobson, nicht das mindeste davon verabfolgen zu lassen, vielmehr solches dem Justiz Magistrat fördersamst getreulich anzuzeigen, und die in Händen habende Gelder und Sachen, jedoch mit Vorbehalt ihrer daran habende Rechte in dessen Depositorium abzuliefern. Solte aber hiewieder gehandelt und dem Gemeinschuldner demohngeachtet etwas bezahlet oder ausgeantwortet werden, so wird solches für nicht geschehen geachtet und zum Besten der masse anderweitig beigetrieben werden. Es haben auch die Inhaber solcher Gelder und Sachen, wenn sie dieselben verschweigen und zurückhalten, zu erwarten, dass sie noch ausserdem, alles ihres daran habenden Unterpfand und andern Rechts für verlustig werden erkläret werden. Wornach sich alle diejenige, die es angehet, zu achten haben. Warschau den 11. October 1797. — Königl. Preus: Justiz Magistrat.

Christiana Wilhelma Jakobsona dla niewystarczaiącey Massy na zaspokoienie kredytorow Dekretem pod d. 10. 8br: r. b. podniesiony i areszt oraz publiczny udeterminowany został. Zaczym Dekret takowy do publiczney podaie się wiadomości i wszystkich tych, ktorzyby tegoż Jakobsona pieniądze, effekta, lub korrespondencye iakowe przy sobie, lub w schowaniu mieli, albo onemuż co wypłacić, lub dostawić w obowiązku byli, uwiadomia się, aby onemuż nayrnnieyszey rzeczy nie wydawali owszem Magistrat Sprawiedliwości rzetelnie o tym uwiadomili i pieniądze iakowe, lub rzeczy u siebie miane, ostrzegaiąc im iednak Prawo, ktore do nich mieć mogą, do Depozytu onegoż złożyli. — Gdyby zaś ktoś przeciwnie sobie postąpił i temuż Jakobsonowi co wypłacił, lub wydał, temuż zatym przyięto nie zostanie i powtornie na rzecz massy złożyć obowiązany będzie. — Takowych więc rzeczy lub pieniędzy posiadacze, gdyby one utaili lub przy sobie zatrzymali spodziewać się maią, iż wszystkie ich Prawa i pretensye ktore do nich mieć mogą utracone mieć będą. Podług czego wszyscy, ktorych to do tycze sprawować się maią. w Warszawie dnia 11. Pazdziernika 1797. — Magistrat Sprawiedliwości.

## DONIESIENIA.

Podaie się do Wiadomości publiczney, iż z Rezolucyi Administracyi Massy Ur: niegdy Karola Schultza Bankiera Warszawskiego, w domu na Tłomackiem, w dniach 29. 30. miesiąca Listopada i innych następuiących roku bieżącego o godzinie 2. po południu, na Kanapy, Krzesła, Stoły i Stoliki Machoniowe, Zegary, Lustra, Zwierciadła, Suknie Męzkie, Kamizelki rożne, Futra, Bieliznę, Faianse, i inne sprzęty gospodarskie, za gotowe pieniądze w monecie grubey, odprawiać się będzie Aukcya.

Gdy W. Leon Czerwiński Szambelan żadney wiadomości W. Jozefie z Ziemięckich Małżonce swoiey o sobie nie daie i nie wiadomo gdzieby się znaydował, przeto obwieszcza się tenże i uwiadomia, iż Pozwem Edyktalnym pod dniem 6. teraźnieyszego miesiąca do Konsystorza Generalnego Warszawskiego do Rozwodu wydanym zapozwanym iest, aby się w tymże Konsystorzu za dni 20. od pomienioney daty stawił.

Podaie się do wiadomości, iż rzeczy rożne Stolarskiey roboty w rożnych fassonach gustownych, tudzież Srebra, Porcellana, Faians, Szkło, Miedź, Wanna miedziana, Cyna i żelastwo rożne, iako też Billar, Karety, i staienne rzeczy, tudzież Obrusy, suknie męskie, i firanki w rożnych gatunkach, oraz Lustra, Zwierciadła, Koperszty chy i Obrazy malowania przedniego, Wino Ryńskie w beczkach, Drzewo Cyprysowe w klockach i tarcicach znayduiące się, i inne rożne rzeczy, w Kamienicy XX. Karmelitow na Krakowskim Przedmieściu Sub Nro 2667. sytuowaney dnia 4. Grudnia i roku bieżących, o godzinie 3ciey po południu tudzież następuiących dni przez Publiczną Aukcyą więcey daiącym za gotowe pieniądze, w monecie grubey kurs w kraiu maiącey, sprzedawane będą.

Piotr Kaszubski rodem z Wsi Morawice zwaney w Woiewodztwie i Powiecie Brzeskim, przed lat 12 do Wsi Skotnik w Powiecie Sandomirskim przybyły; i w tey po zamieszkaniu więcey roku, za poprzedzonym zaprzysiężeniem wolnego stanu swego do małżeństwa, ożeniwszy się w Miesopust w roku 1785. i zaraz z wiosny w tym samym roku wybrawszy się na wodę, iako bawiący się flisem, nie tylko, że dotąd nie powrocił, ale i żadney wiadomości nie masz, czyby się gdzie znaydował, lub nie był iuż na świecie. Pozostała żona na miłość Boga i bliźniego prosi, aby komuby był znany tenże iey mąż i wiedział o iego życiu lub śmierci, raczył dać znać o tym do Konsystorza Sandomierskiego pod adressem do X. Klockowskiego Regensa Kancellaryi tegoż Konsystorza.